

50-bob. Tovar ishlab chiqarilgan mamlakatni aniqlash

358-modda. Tovar ishlab chiqarilgan mamlakat

Tovar to'liq ishlab chiqarilgan yoki ushbu bobda belgilangan talablarga muvofiq yetarli darajada qayta ishlangan mamlakat tovar ishlab chiqarilgan mamlakat hisoblanadi. Bir guruh mamlakatlar, mamlakatlarning bojxona ittifoqlari, mintaq va (yoki), tovar ishlab chiqarilgan joyni aniqlash maqsadi ajratib ko'rsatishni taqozo etsa, biror mamlakatning muayyan qismi tovar ishlab chiqarilgan mamlakat deb hisoblanishi mumkin.

359-modda. Muayyan mamlakatda to'liq ishlab chiqarilgan tovarlar

Quyidagi tovarlar muayyan mamlakatda to'liq ishlab chiqarilgan deb hisoblanadi:

1) uning hududidan, hududiy suvlaridan, qit'a shelfidan yoki dengiz tubidan qazib olingan foydali qazilmalar, agar mamlakat ushbu yer qa'ri boyliklarini qidirish va qazib olish uchun mutlaq huquqqa ega bo'lsa;

2) mamlakat hududida yetishtirilgan yoki yig'ib olingan o'simlik mahsulotlari;

3) mamlakatda tug'ilgan va parvarish qilingan tirik hayvonlar;

4) mamlakatda yetishtirilgan o'simlik mahsulotlaridan va hayvonlardan olingan mahsulot;

5) mamlakatda tayyorlangan ovchilik, baliqchilik va dengiz ovi mahsuloti;

6) mamlakat kemalarida yoki ijaraga olgan (fraxt qilgan) kemalarida jahon okeanida ovlangan va (yoki) tayyorlangan dengiz ovi mahsuloti;

7) mamlakatda amalga oshiriladigan ishlab chiqarish yoki boshqa operatsiyalarning mahsuli bo'lgan ikkilamchi xomashyo va chiqindilar;

8) mamlakatga tegishli bo'lgan yoki u ijaraga olgan kosmik kemalarda ochiq koinotdan olingan yuqori texnologiyalar mahsuloti;

9) mamlakatda ushbu moddada ko'rsatilgan mahsulotdangina ishlab chiqarilgan tovarlar.

360-modda. Tovarni yetarli darajada qayta ishlash mezonlari

Agar tovarni ishlab chiqarishda ikki yoki undan ortiq mamlakat ishtirok etayotgan bo'lsa, tovarning ishlab chiqarilgan joyi yetarli darajada qayta ishlash mezonlariga muvofiq aniqlanadi.

Tovar ishlab chiqarilgan mamlakatni aniqlash uchun tovarni yetarli darajada qayta ishlashning quyidagi mezonlaridan biri qo'llaniladi:

tovarni muayyan mamlakatda qayta ishlash yoki tayyorlash bo'yicha operatsiyalarni amalga oshirish natijasida uning O'zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy faoliyatining tovar nomenklaturasidagi o'rnini dastlabki to'rtta belgisining istalgan biri darajasida o'zgarishi;

advalor ulush qoidasi — foydalanilgan materiallarning va (yoki) qo'shilgan qiymatning foizli ulushi yakuniy mahsulotning narxida qayd etilgan belgilangan ulushiga yetganda tovar qiymatining o'zgarishi.

Quyidagilar tovarning yetarli darajada qayta ishlanganligi mezonlariga javob bermaydi:

saqlash yoki tashish vaqtida tovarlarning but saqlanishini ta'minlash bo'yicha operatsiyalar;

tovarlarni sotishga va tashishga tayyorlash operatsiyalari (tovar turkumini maydalash, tovarlarni jo'natishni tashkil etish, saralash, qaytadan o'rash va boshqalar);

oddiy yig'uv operatsiyalari;

tovarlarni (tarkibiy qismlarni) aralashtirib hosil qilingan mahsulotga unga dastlabki tarkibidan jiddiy farqlantiradigan xususiyatlarni bermaslik;

ushbu qismning ikkinchi — beshinchi xatboshilarida ko'rsatilgan operatsiyalarning ikkitasini yoki undan ortig'ini bir vaqtda amalga oshirish;

chorva mollarini so'yish.

Ushbu moddaning ikkinchi qismida ko'rsatilgan tovarning yetarli darajada qayta ishlanganligi mezonlarining qo'llanilish xususiyatlari qonun hujjatlarida belgilanadi.

361-modda. Tovarlarni turkumlab yetkazishda ular ishlab chiqarilgan mamlakatni aniqlash

Ishlab chiqarish yoki transport sharoitlariga ko'ra tovarlarni bitta turkum qilib jo'natishning imkoni bo'lmaganligi sababli ular bo'lib-bo'lib yoki yig'ilmagan holda bir necha turkumda yetkazib berilsa, shuningdek bir turkum tovar noto'g'ri taqsimlanishi natijasida bir necha turkumga bo'lingan bo'lsa, tovar ishlab chiqarilgan mamlakatni aniqlashda bunday tovarlar deklarantning xohishiga ko'ra yagona tovar deb qaralishi kerak. Ushbu qoidaning qo'llanilish sharti quyidagilardan iborat:

bo'laklarga bo'lingan yoki yig'ilmagan tovarning bir necha turkumga taqsimlanganligini bunday taqsimlash sabablarini, O'zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy faoliyatining tovar nomenklaturasi bo'yicha tovarlarning kodlarini, har bir turkumga kiradigan tovarlar qiymati va tovar ishlab chiqarilgan

mamlakatni ko'rsatgan holda har bir turkumning batafsil tasnifini bojxona organiga oldindan yozma ravishda ma'lum qilish;

tovar bir necha turkumga noto'g'ri taqsimlanganligining hujjatlar bilan tasdiqlanganligi;

barcha turkumdagi tovarlarning bitta mamlakatdan bitta yetkazib beruvchi orqali yetkazib berilganligi;

tovarlarning barcha turkumlari bitta bojxona organi orqali olib kirilganligi;

barcha turkumdagi tovarlarning kontraktda (shartnomada, bitimda) ko'rsatilgan muddat ichida yetkazib berilganligi.

362-modda. Tovar ishlab chiqarilgan mamlakatni aniqlashdagi o'ziga xos xususiyatlar

Tovar ishlab chiqarilgan mamlakatni aniqlashda ularni ishlab chiqarish yoki qayta ishlash uchun foydalaniladigan energiya, mashinalar, uskunalar va asboblarning qayerda ishlab chiqarilganligi hisobga olinmaydi.

Mashinalar, uskunalar, apparatlarda yoki transport vositalarida foydalanish uchun mo'ljallangan buyumlar, ehtiyot qismlar hamda asboblarning boshqari ushbu buyumlar, ehtiyot qismlar hamda asboblarning kuzatuv hujjati sifatida ilova qilingan texnik pasportda, texnik formulyarda va boshqa texnik hujjatlarda ko'rsatilgan to'plamga hamda miqdorga muvofiq holda o'sha mashinalar, uskunalar, apparatlar yoki transport vositalari bilan bir to'plamda olib kirilsa va sotilsa, mazkur mashinalar, uskunalar, apparatlar yoki transport vositalari ishlab chiqarilgan mamlakatda ishlab chiqarilgan deb hisoblanadi.

Bojxona hududiga uchinchi mamlakatlardan, shuningdek O'zbekiston Respublikasi hududida joylashgan erkin bojxona

zonalari va erkin omborlar hududlaridan olib kiriladigan tovar ishlab chiqarilgan mamlakatni aniqlashning o'ziga xos xususiyatlari qonun hujjatlarida belgilanadi.

Bojxona hududiga olib kiriladigan tovarning o'rovi tovarning o'zi kabi o'sha mamlakatda ishlab chiqarilgan deb hisoblanadi, bundan o'rovi tovardan alohida deklaratsiyalanishi lozim bo'lgan hollar mustasno. Bunday hollarda o'rov ishlab chiqarilgan mamlakat tovar ishlab chiqarilgan mamlakatdan alohida aniqlanadi.

363-modda. Tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat

Tovarning muayyan mamlakatda ishlab chiqarilganligi tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat bilan tasdiqlanadi.

Tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat tovarning muayyan mamlakatda ishlab chiqarilganligini tasdiqlaydigan, eksport yoki reeksport qiluvchi mamlakatda belgilangan tartib va shaklga muvofiq vakolatli organ tomonidan berilgan, shu jumladan elektron shaklda berilgan hujjatdir.

Tovarlarni bojxona hududidan olib chiqishda tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat, agar mazkur sertifikat kontrakt (shartnoma, bitim) shartlariga, tovar olib kiriladigan mamlakatning milliy qoidalariga ko'ra zarur bo'lsa yoki ko'rsatilgan sertifikatning mavjudligi O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalarida nazarda tutilgan bo'lsa, shuningdek eksport qiluvchining talabiga ko'ra zarur bo'lsa, qonun hujjatlariga muvofiq sertifikat berishga vakolatli bo'lgan organ tomonidan beriladi.

364-modda. Tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikatni taqdim etish

Tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat bojxona rasmiylashtiruvi uchun zarur bo'lgan bojxona deklaratsiyasi va boshqa hujjatlar bilan bir vaqtda taqdim etiladi. Sertifikat yo'qolgan taqdirda uni bergan organ tomonidan rasmiy ravishda tasdiqlangan dublikati qabul qilinadi.

Tovarni bojxona hududiga olib kirishda tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat quyidagi hollarda majburiy tartibda taqdim etiladi:

O'zbekiston Respublikasi tarif preferensiyalari beradigan mamlakatlarda ishlab chiqarilgan tovarlarga;

muayyan mamlakatdan olib kirilishi miqdoriy cheklovlar (kvotalar) yoki tashqi iqtisodiy faoliyatni tartibga solishning boshqa choralari orqali boshqarib turiladigan tovarlarga;

bojxona rasmiylashtiruvi uchun taqdim etiladigan hujjatlarda tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi ma'lumotlar mavjud bo'lmaganda yoxud tovarlarning kelib chiqishi to'g'risida noto'g'ri ma'lumotlar deklaratsiya qilinayotganligiga bojxona organida asoslar mavjud bo'lganda;

agar bu talab O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlarida va xalqaro shartnomalarida nazarda tutilgan bo'lsa.

Tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat yoki undagi ma'lumotlarning, shu jumladan tovar ishlab chiqarilgan mamlakat haqidagi ma'lumotlarning to'g'riligiga shubha tug'ilsa, bojxona organi qo'shimcha yoki aniqlik kiritadigan ma'lumot berishni so'rab ushbu sertifikatni bergan organlarga yoki sertifikatda tovar ishlab chiqarilgan mamlakat sifatida ko'rsatilgan mamlakatning vakolatli tashkilotlariga murojaat qilishi mumkin.

Ushbu moddaning ikkinchi va uchinchi qismlarida belgilangan hollarda, lozim darajada rasmiylashtirilgan tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat yoki so'ralgan ma'lumotlar taqdim etilmaguniga qadar tovar muayyan mamlakatda ishlab chiqarilgan deb hisoblanmaydi.

Bojxona organlarida tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat blanklari namunalari, tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikatni tasdiqlash va berishga vakolatli bo'lgan organlar muhrlarining izlari va shaxslarning imzolari mavjudligi O'zbekiston Respublikasi bilan erkin savdo zonasini tashkil etuvchi yoki O'zbekiston Respublikasi tomonidan erkin savdo rejimi o'rnatilgan davlatlarda ishlab chiqarilgan tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikatni bojxona organlari tomonidan qabul qilish shartidir.

365-modda. Tovarni bojxona hududiga olib kirishni uning kelib chiqishi asosida rad etish

O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari va xalqaro shartnomalariga muvofiq tovarlari bojxona hududiga olib kirilishi mumkin bo'lmagan mamlakatda ishlab chiqarilganligiga asoslar mavjud bo'lgan taqdirda bojxona organi tovarni bojxona hududiga olib kirishni rad etishi mumkin.

366-modda. Tovarni kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat mavjud bo'lmagan taqdirda chiqarib yuborish

Tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikatning taqdim etilmaganligi tovarni chiqarib yuborishni rad etish uchun asos bo'lmaydi.

Tovarning kelib chiqishi to'g'risidagi sertifikat mavjud bo'lmaganda yoki ushbu sertifikatning va (yoki) unda ko'rsatilgan ma'lumotlarning to'g'riligiga shubha tug'ilganda

tovarga nisbatan bojxona bojining ikki baravar oshirilgan stavkasi qo'llaniladi, bundan ushbu Kodeksning [365-moddasida](#) nazarda tutilgan hol mustasno.

Tovarlar bojxona to'lovlari to'lanishini nazarda tutuvchi bojxona rejimiga joylashtirilgan sanadan e'tiboran bir yildan kechiktirmay bojxona organiga lozim darajada rasmiylashtirilgan kelib chiqish to'g'risidagi sertifikat taqdim etilgan taqdirda tovarlarga eng ko'p qulaylik berish rejimi yoki erkin savdo rejimi qo'llanilishi yoki qayta tiklanishi mumkin. Bunday holda bojxona to'lovlarining to'langan summalarini qaytarish ushbu Kodeksning [49-bobiga](#) muvofiq amalga oshiriladi.